Raadsvoorstel

Raadsvergadering
17 april 2023
Commissie
27 maart 2023

Opsteller
M.S. de Ruiter / D.N.T. van der Weerd

Portefeuillehouder
T.E. Siderius

Onderwerp
Wijziging begroting 2023 met uitwerking van onderwerpen uit het bestuursakkoord

Voorstel

De raad besluit om:

1. de programmabegroting 2023 te wijzigen door de volgende onderwerpen en bedragen daarin te verwerken:
    a. Woningmarkt; ruimer en diverser en betaalbaar aanbod van woningen voor huidige en toekomstige inwoners: 40.000,- euro;
    b. Iedereen kan oud worden in Hattem - Mentale gezondheid verbeteren, deelnemen maatschappelijk leven: 350 uren en 25.000,- euro;
    c. Vrijwilligers: 25.000,-;
    d. Afgebakende zondagsopenstelling: 150 uren en 30.000,- euro;
    e. Samenwerking met de Sportkoepel intensiveren, 40 uren en 4.000,- euro;
    f. Kleurrijk en Jezelf zijn: 400 uren en 15.000,- euro;
    g. Procesvoorstel Green Deal Hattem 100.000,- euro;
    h. Opdracht toekomstvisie gymzalen 25.000,- euro;
    i. Subsidieregeling aanjaagbudget Hanzejaar 2023 30.000,- euro.

2. de totale financiële consequenties die voor 2023 een bedrag van 388.000,- euro zijn, ten laste te brengen van:
    a. de stelpost nieuw beleid voor 222.000,- euro;
    b. voor 25.000,- euro (voor 1.b.) te dekken uit de algemene reserve in relatie tot de budgetoverheveling 2022;
    c. voor 100.000,- euro te dekken vanuit de nog aan te vragen subsidie Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) ; en
    d. voor het onderwerp afgebakende zondagsopenstelling 45.000,- euro ten laste te brengen van de algemene reserve;
    e. in de najaarsnota te rapporteren over de daadwerkelijke besteding van deze middelen; en
    f. de structurele budgettaire gevolgen te verwerken in de voorjaarsnota 2023;

3. kennis te nemen van de onderwerpen die separaat van een budgetvoorstel zullen worden voorzien, namelijk het stadhuis en IKC 2, en het naar vermogen inzetten bij opvang van vluchtelingen en statushouders (flexwoningen);

4. kennis te nemen van de ambities uit het bestuursakkoord die in 2023 opgepakt worden binnen de bestaande budgetten:
    a. Hattems model voor preventie en zorg;
    b. Leven lang wonen in Hattem
    c. Nieuwe tarieven toeristenbelasting
    d. Verscheidene andere onderwerpen;

5. kennis te nemen van de indicatieve planning voor de uitwerking van de andere ambities uit het bestuursakkoord;

Inleiding
Op 7 november 2022 heeft de Raad de programmabegroting 2023 vastgesteld. Het college heeft in de programmabegroting aangegeven dat er in maart 2023 een voorstel aan de raad gedaan wordt om de begroting te wijzigen door daarin een aantal onderwerpen uit het bestuursakkoord op te nemen, die ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet van een benodigd budget konden worden voorzien, maar waarvan wel duidelijk was dat de ambitie bestaat om in 2023 uitvoering te geven aan die onderwerpen. Daartoe is toen een stelpost in de begroting opgenomen.

Dit voorstel geeft geen volledig overzicht van alles wat we in 2023 willen bereiken, dat staat in de begroting en dit is daar een aanvulling op. Het is ook geen volledige uitwerking van het bestuursakkoord, het is bedoeld om de randvoorwaarden te creëren voor de ambities die we in 2023 willen oppakken en die nog niet in de begroting zaten. Toch biedt dit voorstel al wel meer inzicht in hoe het bestuursakkoord tot leven komt in de uitvoering.

In dit voorstel worden allereerst de onderwerpen beschreven die het college op zou willen nemen in de programmabegroting 2023, met daarbij het benodigde budget en de daarvoor in te zetten dekking. Ambities uit het bestuursakkoord waar we in de programmabegroting uitwerking op aangekondigd hebben, zijn participatie, inclusiviteit en diversiteit, de kinderburgemeester, vieren en herdenken en het Hanzejaar. Zoals in het besluit van dit voorstel al is te zien, gaat het om veel meer onderwerpen dan de relatief korte lijst die in de begroting werd genoemd. Dat betekent ook dat de stelpost niet toereikend is voor alle onderwerpen. Het voorstel is om de ambities waarvoor de stelpost tekort schiet, waar het incidentele middelen betreft, ten laste te brengen van de algemene reserve. Structurele consequenties zullen opgenomen worden in de voorjaarsnota.

De Green Deal Hattem, waarin we een beweging, een duurzaamheidsoffensief, van en door Hattem als stad op gang willen brengen, is al met een procesvoorstel naar de raad gebracht. De middelen daarvoor (100.000,- euro) zijn al geaccordeerd door de Raad. Ook de middelen voor het Hanzejaar 2023 zijn al door het college bij de behandeling van de programmabegroting mondeling aangekondigd (30.000,- euro) en daar wordt al volop aan gewerkt. Verder heeft het college ingestemd met de opdracht om een toekomstvisie voor de gymzalen te ontwikkelen (25.000,- euro). Deze drie onderwerpen zijn – samengevat – opgenomen in dit voorstel zodat de formele wijziging van de begroting kan plaatsvinden in samenhang met de overige onderwerpen uitwerking bestuursakkoord.

Niet alle onderwerpen worden ten laste gebracht van de stelpost voor nieuw beleid die in de programmabegroting 2023 is opgenomen, maar kennen hun eigen financiële route en dekking, zoals het stadhuis, IKC 2 en het realiseren van flexwoningen.

Verder zijn er tal van onderwerpen uit het bestuursakkoord die binnen de bestaande formatie en budgetten opgepakt worden. Dat betekent niet dat deze onderwerpen op termijn geen extra middelen zullen vragen, bij een aantal is dat voorzien en wordt dat ook benoemd. De budgetvragen die daaruit voortvloeien, zullen in de reguliere P&C cyclus hun uitwerking krijgen.

In de bijlage is een ruwe planning voor de onderwerpen over de jaren 2024 tot en met 2026 opgenomen. Ook deze onderwerpen zullen in de reguliere P&C cyclus voor die begrotingsjaren uitgewerkt worden.

Beoogd effect
Het creëren van randvoorwaarden voor het realiseren van de ambities uit het bestuursakkoord, om zo betekenisvol werk voor de stad te leveren.

Bevoegdheid / Juridisch kader
De raad heeft het budgetrecht (artikel 189 Gemeentewet).

Eerdere besluitvorming en kaders
Programmabegroting 2023, Procesvoorstel Green Deal

Argumenten

1. Met dit voorstel worden ambities uit het bestuursakkoord voor 2023 voorzien van budgettaire kaders
Zoals al aangegeven onder de inleiding en in de programmabegroting 2023, konden ten tijde van het opstellen van die begroting niet alle ambities al op geld gezet worden. In de afgelopen maanden zijn de ambities uit het bestuursakkoord bezien op beoogd uitvoeringsjaar en financiële consequenties. Daarbij is ook steeds bekeken welke relatie er ligt met andere acties en plannen. Dat is enerzijds gedaan om samenhang te benutten en daarmee de effectiviteit te vergroten. Anderzijds is dit ook gedaan om zo te bekijken hoe ambities met inzet van bestaande middelen en formatie gerealiseerd kunnen worden.
Onder dit punt 1. worden de ambities weergegeven waarvoor in 2023 extra middelen nodig zijn. Dat wordt waar van toepassing in ambtelijke uren en/of in geld aangegeven, waarbij het vanzelfsprekend is dat ambtelijke uren in de totale budgetvraag ook op geld gezet worden. Gelet op de krapte op de arbeidsmarkt en het gegeven dat het vaak niet lukt om mensen rechtstreeks in dienst te nemen, maar dat er extern ingehuurd moet worden, hanteren we een tarief van 100,- euro per uur bij het op geld zetten van de uren. Onder punt 2. wordt een totaal overzicht gegeven.

1.a Woningmarkt; ruimer en diverser en betaalbaar aanbod van woningen voor huidige en toekomstige inwoners
In 2023 wordt met vaststellen van het programma Wonen een belangrijke stap gezet in de concretisering van de omgevingsvisie op het gebied van wonen en woningbouw. Het programma bevat zowel uitwerking van de visie op wonen als beleidsuitwerking en vertaling naar instrumenten. De door het Rijk verplichte woonzorgvisie zal worden geïntegreerd in het programma Wonen. De verwachting is dat het programma kort na de zomer kan worden vastgesteld in de gemeenteraad.
In 2023 wordt ook een woondeal met provincie gesloten (in het kader van de nationale woon- en bouwagenda), waarmee een versnelling van de woningbouw en een intensivering van sociale en betaalbare woninggebouw wordt vastgelegd. Voor de lokale uitvoering van de woondeal is extra geld nodig. Dit wordt vooral ingezet voor de versnelling van woningbouwprojecten passend binnen de lijnen van het programma wonen. We schatten in hier 40.000,- euro voor nodig te hebben.

1.b. Iedereen kan oud worden in Hattem - Mentale gezondheid verbeteren, deelnemen maatschappelijk leven
Hattem is aangesloten bij de landelijke coalitie Eén tegen Eenzaamheid. We hebben o.a. onderschreven dat het van belang is om een sterk netwerk te creëren om eenzaamheid aan te pakken. We willen met en voor Hattemers onderzoeken wat er kan en wat werkt om eenzaamheid te signaleren, te bespreken en aan te pakken, deze opdracht beleggen we bij de welzijnsorganisatie. Samen met de aanpak binnen de Brede basisvoorziening en Welzijn op Recept creëren we zo een netwerk waardoor we inwoners preventief kunnen ondersteunen, escalatie naar zwaardere zorg kunnen voorkomen en mensen langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. We stellen voor 2023 een incidentele subsidie (25.000,- euro) beschikbaar. Binnen de gemeentelijke formatie is aanvullende capaciteit nodig om de ambitie te realiseren en de werkzaamheden die hieruit voortkomen te borgen, naar verwachting is hiervoor structureel 0,5 fte nodig. Voor 2023 gaan we uit van inzet in het laatste kwartaal van 2023 en daarmee 350 uren. Het bedrag van 25.000,- euro is beschikbaar vanuit de budgetoverheveling van het restantbudget 2022 naar 2023. Dat

betekent dat dit bedrag niet ten laste van de stelpost gebracht hoeft te worden. De 0,5 fte voor 2024 willen we opnemen in de reguliere P&C cyclus.

1.c. Vrijwilligers
Veel organisaties die afhankelijk zijn van vrijwilligers hebben steeds meer moeite om de vacatures ingevuld te krijgen en te houden. Het voortbestaan van activiteiten en diensten komt daarmee in gevaar. We willen de Hattemse samenleving ondersteunen en faciliteren in het matchen van vrijwilligers met vrijwilligerswerk. Hierdoor willen we ook een bijdrage leveren aan de inwoners die juist baat hebben bij het doen van vrijwilligerswerk (denk aan: zingeving, sociale activering, etc.). Het belang van het thema vraagt meer tijd en aandacht dan er nu beschikbaar is. Daarvoor wordt een bedrag van 25.000,- euro gevraagd.

1.d. Afgebakende zondagsopenstelling
De raad heeft het college gevraagd om in 2023 al werk van dit onderwerp te maken. Samen met de ondernemers wordt in 2023 verkend of een zondagsopenstelling wenselijk en haalbaar is. De inschatting is dat hiervoor 150 uur ambtelijke capaciteit en 30.000,- euro procesgeld nodig is voor de inzet van een onderzoeksbureau.

1.e. Samenwerking met de Sportkoepel intensiveren
In 2023 zijn we als gemeente met de Sportkoepel Hattem in gesprek over hun toekomst. Zij zien voor zichzelf steeds minder een rol weggelegd door het veranderende sportlandschap en de komst van de buurtsportcoaches. We willen met de Sportkoepel als sparringpartner en vertegenwoordiger van de sportverenigingen in Hattem onderzoeken hoe we naar de toekomst tot een invulling komen over draagvlak en ondersteuning op sportgebied. Mogelijk is een grotere rol voor de buurtsportcoaches een goede oplossing. Dit onderzoeken we in 2023 en aan het eind van het jaar moet duidelijk zijn hoe we dit in de toekomst in gaan vullen. Dit vraagt 40 uren en 4.000,- euro.

1.f. Kleurrijk en Jezelf zijn
In het bestuursakkoord heeft het college de ambitie uitgesproken dat zij er voor willen blijven zorgen dat iedereen niet alleen thuis is in Hattem, maar zich ook echt thuis en betrokken voelt bij Hattem en de mede-Hattemers. In Hattem heb je de vrijheid om te zijn wie je bent, we zijn een inclusieve gemeenschap. Het college wil hierbij structureel aandacht geven aan de vrijheid om in Hattem jezelf te kunnen zijn en hierover actief het contact te zoeken en in contact te staan met de inwoners van Hattem. Hierbij maken we ook gebruik van ervaringsdeskundigen. Jaarlijks wordt in samenspraak met het college en de raad bepaald welke thema's we centraal willen stellen. Deze thema's koppelen we aan dagen waarop er landelijk veel aandacht is voor deze thema's zoals Coming-Out-day, Dag van de Vrijwilliger, Dag van de Mantelzorg, Dag van de Taal, Kunsten & Cultuur etc. Deze landelijke aandacht kunnen we dan gebruiken om waar je als gemeente voor staat, kracht bij te zetten. Op deze dagen willen we inzetten op dialoog, ontmoeten en verbinden. Hiervoor wordt per thema/dag een specifiek programma opgesteld.
Op dit moment hebben we geen capaciteit beschikbaar om hier vorm en inhoud aan te geven. Naar verwachting vraagt dit 0,3 fte. Ook vraagt het een werkbudget van 15.000,- euro (o.a. voor communicatie, zaalhuur, catering etc.). Om hiermee ervaring op te doen, zouden we 2023 en 2024 als pilotperiode kunnen benoemen. Op basis van ervaringen kunnen we vervolgens bepalen hoe we dit structureel willen inzetten.

Er zijn een drietal onderwerpen waarvoor al college- en/of raadsvoorstellen zijn geschreven. Dit zijn:

1.g. Procesvoorstel Green Deal Hattem
De Green Deal Hattem, waarin we een beweging, een duurzaamheidsoffensief, van en door Hattem als stad op gang willen brengen, is al met een procesvoorstel naar de raad gebracht. De middelen daarvoor (100.000,- euro) zijn al geaccordeerd door de Raad. Op 27 februari 2023 is de Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat-en energiebeleid

(CDOKE) gepubliceerd. Voor de gemeente Hattem staat voor de jaren 2023, 2024 en 2025 steeds een bedrag van ruim 250.000,- als subsidiebedrag genoemd. Dat betekent dat de 100.000,- euro niet ten laste van de stelpost hoeft te worden gebracht, maar gedekt kan worden vanuit de subsidie.

1.h. Opdracht toekomstvisie gymzalen
Als gemeente hebben we de wettelijke taak om het bewegingsonderwijs te faciliteren. Daarnaast faciliteren we als gemeente met onze gymzalen ook de binnensportverenigingen in Hattem bij het beoefenen van hun sport. In Hattem is nu de situatie dat er een moderne sporthal is en drie gemeentelijke gymzalen. Daarnaast spelen ook duurzaamheid, toekomstbestendigheid en de ontwikkeling van de IKC's mee bij de gymzalen. Er zijn dus allerlei ontwikkelingen die maken dat er de behoefte is om na te denken over de toekomst van de gymzalen. Het is de bedoeling om een toekomstvisie over de gymzalen te ontwikkelen met een aantal scenario's over de toekomst van de gymzalen. Hier is 25.000,- euro voor geraamd.

1.i. Subsidieregeling aanjaagbudget Hanzejaar 2023
Ook de middelen voor het Hanzejaar 2023 en de te behalen ambities zijn al bij de behandeling van de programmabegroting door de Raad geaccordeerd (30.000,- euro) en daar wordt al volop aan gewerkt.

2. Voor de realisatie van de ambities moeten budgetten aangewezen worden
De hierboven genoemde onderwerpen vragen 294.000 euro en 940 uren, hetgeen samen tot een bedrag van 388.000,- euro leidt. We hanteren een tarief van 100,- euro per uur. Dit kan lager uitvallen als personeel rechtstreeks in dienst kan komen, maar in de praktijk zien we helaas dat het vaak lang duurt om vacatures te vervullen en dat er externe inhuur tegen tarief ingehuurd moet worden.

Van het totale bedrag van 388.000,- euro kan 222.000,- euro ten laste van de stelpost Onvoorziene uitgaven gebracht worden. Uit de budgetoverheveling van 2022 naar 2023 is voor het onderwerp Mentale gezondheid 25.000,- euro beschikbaar. Voor het Procesvoorstel Green Deal Hattem kan voor de 100.000,- euro dus dekking gevonden uit een landelijke subsidieregeling.

Het voorstel is om de incidentele kosten voor het onderzoek zondagsopenstelling die de raad al in 2023 uitgevoerd wil zien, en die niet meer passen in het vanuit de stelpost beschikbare bedrag, ten laste te brengen van de algemene reserve voor 45.000,- euro.

Op zich zijn de hier geraamde bedragen geen zekerheid voor de daadwerkelijk in 2023 te maken kosten. Zoals hierboven aangegeven kost het aantrekken van capaciteit - los van de procedures die daartoe doorlopen moeten worden - vaak meer tijd dan gewenst. Het voorstel is dan ook om bij de najaarsnota en de jaarrekening specifiek te rapporteren over de besteding van deze middelen. Bij de Green Deal blijken nu subsidiemogelijkheden te bestaan, dit kan voor meer onderwerpen (gaan) gelden en zal ook nader bekeken worden. We kunnen echter op dit moment niet vooruitlopen op de mogelijke kostenverlaging en/of dekking die dat kan opleveren, waardoor vanuit het ordelijk budgetteren nu toch (voorlopig) voorgesteld wordt om de algemene reserve als dekking aan te wijzen voor één onderwerp.

Onderwerp	Euro	Uren	Totaal
Woningmarkt	40.000		40.000
Mentale gezondheid	25.000	350	60.000
Vrijwilligers	25.000		25.000
Zondagsopenstelling	30.000	150	45.000
Sportkoepel	4.000	40	8.000
Kleurrijk en jezelf	15.000	400	55.000
Green Deal	100.000		100.000
Gymzalen	25.000		25.000
Hanzejaar	30.000		30.000
Totaal	**294.000**	**940**	**388.000**

3. Het is niet mogelijk en niet logisch om alle ambities die voor 2023 uit het bestuursakkoord voortvloeien te willen dekken uit de stelpost
Hierboven is al duidelijk te zien dat de stelpost weliswaar ruimte heeft gecreëerd om een aantal onderwerpen uit het bestuursakkoord op te pakken, maar dat we bij meer zaken noodzaak en nut zien om ze op te pakken dan er aan dekking in die stelpost zit. Bovendien zijn er een aantal onderwerpen die al langer liepen en waarvan het naar hun aard en omvang passend is om daar een andere wijze van dekking voor te realiseren. De kapitaallasten van een verbouwing van het stadhuis en de investering die een 2e IKC vraagt, zijn van een aanzienlijke omvang.

3.a. IKC 2 – Basisonderwijsvoorziening in Hattem-Zuid
In het bestuursakkoord heeft het college de ambitie uitgesproken om met de schoolbesturen en andere relevante partners het gesprek aan te gaan over de realisatie van een integraal kindcentrum op het terrein van de voormalige middelbare school De Noordgouw. De afgelopen periode hebben we volop gesprekken gevoerd met het bestuur en we zijn voornemens om in 2023 een procesvoorstel te laten vaststellen over het vervolgtraject m.b.t. IKC-2. Hierin zullen ook de randvoorwaarden m.b.t. de uitvoering van het vervolgtraject worden meegenomen (o.a. projectleiding, -advies en voorbereidingskrediet). De dekking hiervoor vindt plaats vanuit het krediet IKC-2.

3.b. Stadhuis
Voor toekomstbestendige huisvesting zijn inmiddels vier scenario's uitgewerkt en gepresenteerd aan de raad. In het voorjaar wordt een vervolgsessie gepland om afwegingscriteria te bepalen die het besluitvormingsproces kunnen ondersteunen. Het besluitvormingsproces wordt parallel aan de begrotingsvoorbereiding voor 2024 doorlopen. Het krediet dat al in de huidige begroting is opgenomen, zal worden geactualiseerd op basis van het scenario dat de voorkeur krijgt. De financiële impact van de uiteindelijke keuze heeft geen betrekking op de stelpost voor het bestuursakkoord, maar wel een relatie met het financiële meerjarenperspectief.

3.c. Flexwoningen
Het realiseren van flexwoningen wordt projectmatig opgepakt en hiervoor wordt een bestuursopdracht gesteld met daarin ook de benodigde middelen opgenomen. Aangezien vanuit het Rijk soms ook specifieke middelen beschikbaar zijn, zal voor dekking eerst naar de mogelijkheden gekeken worden die er op dat gebied bestaan.

4. Er zijn veel onderwerpen uit het bestuursakkoord die niet gelijk aanvullend budget vragen
Er zijn tal van onderwerpen uit het bestuursakkoord die nu al binnen de bestaande formatie en budgetten opgepakt worden. Dat betekent niet dat deze onderwerpen op termijn geen extra middelen zullen vragen, bij een aantal is dat voorzien en wordt dat ook benoemd. De budgetvragen die daaruit voortvloeien, zullen in de reguliere P&C cyclus hun uitwerking krijgen.

4.a. Hattems model voor preventie en zorg
In het bestuursakkoord heeft het college de ambitie uitgesproken dat zij een Hattems Model voor preventie en zorg willen introduceren. Deze aanpak richt zich op de positieve leefomgeving, waarin jongeren gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien, zonder middelengebruik. Het afgelopen jaar is er een uitvoering onderzoek gedaan naar het huidige preventieve jeugdaanbod. Daaruit voortgekomen analyse en aanbevelingen vormen het eerste uitgangspunt voor de ontwikkeling van het Hattems model, welke een sterke focus kent op het voorliggend veld. Hierbij wordt uitgegaan van de Hattemse gemeenschap. Jongeren, de partners en gemeenschap om hen heen vormen het centrale uitgangspunt van waaruit het Hattems model ontwikkeld wordt. Dit betekent dat zij zoveel mogelijk zelf betrokken worden in zowel de ontwikkeling als het concrete aanbod. Voor de zomer wordt aan de raad een voorstel voorgelegd waarin de scope van het model, de aanpak en de benodigde budget (o.a. voor capaciteit en preventie-activiteiten) wordt beschreven. Ten behoeve van de ontwikkeling van het Hattems model hebben we al de beschikking over een budget van 125.000,- euro structureel in de begroting. Vooralsnog is er geen noodzaak om extra budget hiervoor te claimen.

4.b. Leven lang wonen in Hattem
Naast de ruimtelijke aspecten van de woonzorgzones Geldersedijk en De Bongerd zetten we in op het verbinden van wonen, zorg en welzijn in deze gebieden. Met als doel dat de verschillende zorgfuncties op elkaar zijn afgestemd en beschikbaar zijn voor de wijk en er ruimte is voor ontmoeting tussen inwoners. De gemeente trekt hiervoor nauw samen op met de betrokken zorgaanbieders en Stichting Welzijn Hattem en heeft met name een faciliterende rol. Voortgang in de realisatie van de woonzorgzones zal naar verwachting in 2023 ook leiden tot voortgang in het concretiseren van de uitgangspunten voor de lokale aanpak. Voor deze fase is naar verwachting geen extra budget noodzakelijk.

4.c. Nieuwe tarieven toeristenbelasting bepalen
In 2023 is de systematiek van de toeristenbelasting doorgetrokken vanuit 2022 en verhoogd met het inflatiepercentage. In de eerste helft van 2023 wordt een verkenning met de gemeenteraad en de toeristische sector uitgevoerd om tot een duurzame tariefstelling voor de jaren 2024 en verder te komen. Hiervoor zijn een aantal scenario’s voorgelegd aan de raad.

4.d. verscheidene andere onderwerpen
Er zijn natuurlijk nog verscheidene andere onderwerpen uit het bestuursakkoord waar al in 2023 vanuit de bestaande begroting (en formatie) aan gewerkt wordt. Hieronder volgt een beknopte weergave. NB. zoals hieronder is te lezen, kennen meerdere van deze onderwerpen naar de toekomst waarschijnlijk een aanvullende budgetvraag. Bij elk begrotingsmoment zullen wij ons weer voor keuzes gesteld zien ten aanzien van de ambities die we willen realiseren.:

- Hattemers de mogelijkheid beiden hun woning te verduurzamen; en de Klimaatnotitie actualiseren; deze onderwerpen worden waarschijnlijk mede gekleurd door de invulling die de Green Deal gaat krijgen vanuit de coalitie van partijen die zich daartoe verbindt;
- Tegen de opening van Lelystad Airport;
- Natuurinclusief bouwen bevorderen;
- Ontmoedigen van gokken: geen gokreclames;
- Iedere Hattemer doet naar vermogen mee;
- Elk kind groeit op bij zijn of haar ouders: hier zijn specifieke extra middelen vanuit het Rijk voor beschikbaar;
- Een zeer toegankelijke gemeente (fysiek, sociaal en qua informatie): wordt in concrete projecten, beleid en in de inrichting van de informatievoorziening meegenomen en zal daarin mogelijk extra investeringen vragen, maar niet als “los” onderwerp;
- We werken samen in Regio Zwolle en de Kop van de Veluwe: in de Regio Zwolle komt een nieuwe meerjarige agenda tot stand en in de Kop van de Veluwe een Samenwerkingsagenda. Binnen de Verstedelijkingsstrategie wordt ook een programma Vitale kernen ontwikkeld. Beide agenda’s zullen ook een budgetvraag met zich mee brengen, die meegenomen zal worden in de begroting voor 2024. Hier wordt de Raad nog specifiek over geïnformeerd;
- Investeren in mogelijkheden tot bewegen in de buurt: bij aanleg, beheer en onderhoud van de openbare ruimte (al dan niet vanuit projecten) wordt dit meegenomen en benodigde investeringen zullen opgenomen worden in het Meerjaren Investerings Programma (MIP);
- Participatie: er wordt gewerkt aan een Visie op participatie en er heeft al een gesprek hierover in de commissie plaatsgevonden. Bij de verdere uitwerking speelt de raadswerkgroep een belangrijke rol. Afhankelijk van de ambities zal hier ook een budgetvraag uit voortvloeien;
- Toekomstbestendige organisatie: Wij werken continu aan de ontwikkeling van onze organisatie en de verbetering van onze processen. Daarbij wordt jaarlijks bekeken welke investeringen noodzakelijk zijn. Voor een aantal thema’s (zoals verkeer) is de capaciteit al vergroot in de begroting 2023;
- Bereikbaarheid: Op het gebied van bereikbaarheid wordt ingezet op veilig, gezond en duurzaam vervoer. In herinrichtings- en onderhoudsprojecten (MIP) voor wegen wordt hier al op ingezet en ook het staande beleid (GVVP) is gericht op deze ambities. De uitwerking van deze ambities zal vanaf 2024 meer concreet gestalte krijgen in projecten die gericht zijn op het geven van ruimte aan voetgangers en fietsers, duurzame mobiliteitsoplossingen en veilige en duidelijke (vracht-)verkeersroutes. Bij het concretiseren van deze ambities (bijvoorbeeld bij de evaluatie van het uitvoeringsprogramma GVVP in 2023 en de aanzet van het Fietsplan) zal de budgetvraag duidelijk worden;

Kanttekeningen
Door voor meer ambities randvoorwaarden te creëren dan de stelpost aan ruimte biedt, moet mogelijk geld onttrokken worden aan de algemene reserve.

Financiën
Staan beschreven in het voorstel zelf.

Communicatie / Participatie
Na besluitvorming zal op elk onderwerp de daarvoor passende participatie plaatsvinden.

Uitvoering
De individuele onderwerpen kennen elk hun eigen uitwerking.

Bijlagen:
Indicatieve planning van onderwerpen uit het bestuursakkoord.

Hattem, 14 maart 2023

Het college van burgemeester en wethouders van Hattem,
de secretaris, de burgemeester,